

Barn- och skolnämnden

Utemiljö vid skolor i Lunds kommun - råd och riktlinjer

Sammanfattning

Servicekommittén och byggnadsnämnden har skickat över en remiss över råd- och riktlinjer för utemiljö vid skolor i Lunds kommun. Svar ska lämnas senast 29 november 2019.

Utemiljö vid skolor i Lunds kommun är ett förslag till råd och riktlinjer som är framtaget i en kommundelad arbetsgrupp i samarbete mellan flera förvaltningar och förtroendevalda. Dokumentet ger en samlad bild av hur kommunen ska arbeta med planering, utformning och upprustning av skolgårdar inom Lunds kommun. Ambitionen är att skapa tillräckligt stora och kvalitativa utemiljöer som möter elevernas behov och bidrar till en god hälsa och bra lärandemiljö.

Barn- och skolförvaltningen ser positivt på det verktyg som nu tagits fram och vill understryka att det vid planläggning av nya grundskolor ska ges tillräcklig yta för elevers utevistelse.

Beslutsunderlag

Barn och skolförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2019-11-09
Remiss: Utemiljö vid skolor i Lunds kommun – råd och riktlinjer, inkommen 2019-09-25, inklusive bilagor

Barnets bästa

Ärendet påverkar barn. Ärendet syftar till att skapa skolgårdar som möter barns behov vilket bidrar till bättre hälsa och lärande för barn. Det är samtidigt av vikt för dagens barn och ungdomar, att dagens stadsplanering och samhällsbyggnad är långsiktigt hållbar och hanterar målkonflikter på ett strategiskt och övervägt sätt. Ändamålsenligheten i utemiljön ska genom antagande av Utemiljö vid skolor i Lunds kommun förbättras.

2019-11-09

Diarienummer

BSN 2019/4951

Ärendet

Bakgrund

Inom Lunds kommun finns flera beslut som i olika sammanhang på något sätt hanterar grundskolornas utemiljö. I de flesta besluten sätts ett mått på storleken på utemiljö i förhållande till antalet elever som ska vara på skolan.

Lunds kommuns beslutade Målbeskrivning för skolans och förskolans utomhusmiljö, senast uppdaterad 2013, bedöms fortfarande vara relevant och utgör en grund för det nu genomförda arbetet. Utöver dessa mål har det dock saknats styrdokument som reglerar den *kvalitativa* utformningen av gårdarna.

Utformandet av Utemiljö vid skolor i Lunds kommun har sin grund i de råd och riktlinjer som är gällande för Utemiljö vid förskolor i Lunds kommun, antagen av KF 2018-03-22. Arbetet med detta dokument påbörjades parallellt med slutförandet av förskolegårdsarbetet. Ett presidiummöte mellan BN, SN och BSN hölls 2018-03-13 där underlagsmaterial presenterades och synpunkter framfördes för det fortsatta arbetet. Vid ett nytt presidiummöte 2019-06-11 fick BN och SN i uppdrag att initiera ärendet hos kommunfullmäktige och dessförinnan sköta remissförfarandet.

Process

En arbetsgrupp med representanter från SBK, BSF, SF har gemensamt tagit fram materialet. Arbetsgruppen har stämt av med en referensgrupp med fler representanter från dessa förvaltningar samt miljöförvaltningen, Naturskolan, kultur- och fritidsförvaltningen, tekniska förvaltningen samt utbildningsförvaltningen. Avstämningar med de förtroendevalda har skett enligt ovan. Arbetsgruppen har arbetat med att skapa en samsyn.

Utgångspunkten har framför allt varit det allmänna rådet och vägledningen Gör plats för barn och unga från Boverket om hur plan- och bygglagens krav på tillräckligt stor friyta på skolor och förskolor ska tolkas. Två nya skolgårdsfaktorer har tagits fram i samverkan. En för årskurserna F-6 och fritids samt en för årskurs 7-9 och gymnasiet. Arbetet i sig har resulterat i en utökad dialog över förvaltningsgränserna inom området, samt ytterligare ökat förståelsen för de olika behoven och synsätten som finns.

Förslag

Vad gäller dokumentägandet avseende Utemiljö vid skolor i Lunds kommun, inklusive de två skolgårdsfaktorerna, föreslås stadsbyggnadskontoret få uppdraget att ansvara för revideringar och

2019-11-09

Diarienummer

BSN 2019/4951

att uppdatera dokumenten vid behov. Sådana uppdateringar och revideringar anmäls till samtliga berörda nämnder och för det fall att ändringarna är av större eller mer genomgripande slag kan ny politisk behandling krävas. Detta ska dock inte vara fallet avseende de mindre justeringar som kan behöva ske fortlöpande.

Ett beslut i kommunfullmäktige om att anta Utemiljö vid skolor i Lunds kommun föreslås samtidigt ersätta samtliga tidigare övergripande beslut (ej objektspecifika) som har fattats angående storlek på skolgårdar.

I samband med antagande i kommunfullmäktige föreslås berörda politiker, tjänstemän och skolpersonal få utbildning inom området. Naturskolan håller i utbildningarna tillsammans med berörda förvaltningar.

Barn- och skolförvaltningens synpunkter

Barn- och skolförvaltningen har genom hela processen deltagit i framtagande av förslaget till Utemiljö vid skolor i Lunds kommun – råd och riktlinjer. Förvaltningen ser positivt på det verktyg som nu tagits fram och som kommer användas som grund för planering av framtida skolgårdar.

Barn- och skolförvaltningen vill understryka syftet med att ta fram Råd och riktlinjer för grundskolans utemiljöer. Det övergripande syftet är att stärka kvalitén i grundskolans utemiljö. Storleken på elevernas utemiljö är en viktig kvalitetsfaktor och den är ofta svår att fullt ut kompensera för genom övriga faktorer. Skolgårdsfaktorerna ska inte användas som ett medel för att minska ytor för elevers utemiljö. Vid planering av nya områden där kommunen har rådighet över hur ytor ska disponeras bör den högsta nivån vad gäller utemiljö för grundskola kunna uppnås.

Barn- och skolförvaltningens förslag till beslut

Barn- och skolnämnden föreslås besluta

att anta förvaltningens yttrande daterat 2019-11-08 som sitt eget och översända detta till byggnadsnämnden.

Jytte Lindborg
Skoldirektör

Anna Holmgren
Ekonom/lokalplanerare

Marianne Jeppsson
Lokalplanerare

2019-11-09

Diarienummer

BSN 2019/4951

Beslut expedieras till:
Byggnadsnämnden
Stadsbyggnadskontoret
Serviceförvaltningen
Akten